

Locatie: Dok Zuid, 1^e Wormenseweg 460 7333 GZ Apeldoorn.
Locatie: De Lindeboom, Lindeboomsweg 1a 7433 BH Schalkhaar (gem. Deventer)
Locatie: Wijkgebouw Oosterhof, Zichtstede 16a 8170 AE Vaassen
Secretaris: Arie van Herk, tel: 06 - 5340 8994 e-mail: arie.van.herk.hcc@gmail.com
Website: <http://apeldoorn.hcc.nl> e-mail: a.c.van.herk@kader.hcc.nl

Samenvatting van de Zeven pijlers van het genealogisch onderzoek. (Illustratie: Rob van Drie, CBG)

Het 'Voorzittersoverleg van genealogische verenigingen'¹ heeft tijdens zijn vergadering van 21 maart 2015 de 'Zeven pijlers van het genealogisch onderzoek' onderschreven. Het CBG formuleerde ze op initiatief van het 'Voorzittersoverleg'.

De deelnemers aan het Voorzittersoverleg zullen het gebruik van de 'Zeven pijlers' als 'code of practice' promoten in het kader van de bevordering van de kwaliteit van het genealogisch onderzoek.

In publicaties van o.a. "Ons Voorgeslacht" van de Hollandse Vereniging voor Genealogie 'Ons Voorgeslacht' en "GEN" van het CBG wordt uitgebreid ingegaan op de materie.

Hierna vindt u een verkorte weergave.

¹ Aan het voorzittersoverleg – dat in principe twee maal per jaar plaats vindt – wordt deelgenomen door de volgende verenigingen: HCC!genealogie; Hollandse Vereniging voor Genealogie 'Ons Voorgeslacht'; Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde; Nederlandse Genealogische Vereniging; Sectie Genealogie van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap; Vereniging Veluwe Geslachten. Daarnaast nemen deel: Brancheorganisatie Archieven in Nederland (Brain); CBG | Centrum voor Familiegeschiedenis.

1. **Bereid je genealogisch onderzoek goed voor.**

Stamboomonderzoek is een historische discipline en de vorm van een onderzoek is nauw verwant met die van historici. Stel je zelf de vraag wat je wil onderzoeken. Begin met een oriënterend onderzoek. Vervolg dit met een bronnenonderzoek. Verwerk de gevonden informatie, bij voorkeur in een database van een genealogisch programma. Kom tot de conclusie of de vraag is beantwoord. Werk in kleine stappen en routes. Dit kan b.v. via het uitwerken van één generatie of het volgen van een stamreeks.

2. **Ga kritisch om met je bronnen van informatie.**

Een bron is kortgezegd 'elk object en elke persoon waaraan informatie wordt ontleent'. Vraag je af of er sprake is van een originele bron, bijvoorbeeld: een geboorte-, huwelijks- of overlijdensakte, een notariële akte, etc. Let op dat in Doop-Trouw-Begraaf-boeken (DTB) vaak de datum van dopen, respectievelijk begraven wordt opgenomen in plaats van de geboorte, respectievelijk de overlijdensdatum.

3. **Verantwoord de bron van je informatie.**

Bij de registratie van de gevonden informatie is het belangrijk om de bron van de informatie helder weer te geven. Bij het citeren in de annotatie en verantwoording van stukken uit het Nationaal Archief dient het archief tenminste eenmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling. Volledig: Nationaal Archief, Den Haag, DTB kopie Zuid-Holland; Ouderkerk a/d IJssel, nummer toegang 3.04.16.110, inventarisnummer ... Verkort: NL-HaNA, DTB Ouderkerk a/d IJssel, 3.04.16.110, inv.nr. ... Een akte via zoekakten: Netherlands, Provincie | Registration, jaar-jaar, Film # nummer, Plaatsnaam, jaar van overlijden, afbeeldingnr, bladnr, aktenr. In de genealogische database registreer je de plaatsnaam en de datum van de gebeurtenis, je kan daarbij dan volstaan met het vermelden van het aktenr. of de pagina van het DTB-boek. Dit geeft dan als resultaat: *persoonsnaam*, geboren te *plaatsnaam adres* op 11 dec 1894 12.30 uur, akte 83 (getuige: *naam, beroep*), *beroep betrokkene*, overleden (46 jaar oud) te *plaats* op 8 jul 1941 16.00 uur, akte 301 (getuige: *naam, beroep*), trouwt (respectievelijk 27 en 21 jaar oud) te *plaats* op 2 jun 1922 akte 12 (getuigen: *naam, beroep* en broeder des bruidegom; *naam, beroep* en broeder bruid) met *naam bruid*, etc.

4. **Bouw een solide bewijsvoering op.**

Bij het uitwerken van de gevonden informatie is het belangrijk om een solide bewijsvoering op te bouwen. Bij elke persoon hoort informatie over geboorte, overlijden en namen van ouders. Veelal vindt een huwelijk plaats, waarbij de informatie over geboorte, overlijden van de partner(s) met bijbehorende ouders een aanvulling wordt. In een huwelijksakte of huwelijkse bijlagen staat aanvullende informatie over de personen. Let op aantekeningen in de kantlijn waarin o.a. doorhalingen worden vermeld. In huwelijksakten wordt in de kantlijn o.a. een echtscheiding bijgeschreven.

5. **Respecteer privacy en persoonlijke levenssfeer.**

Bij de verwerking van de gegevens dien je hiermee respectvol om te gaan. Betreft het personen die nog in leven zijn, dan mag je deze informatie voor eigen gebruik wel opnemen in jouw database. Bij publicatie dien je de gegevens van de personen die nog in leven zijn anoniem te maken. Meestal kan je dit instellen in het genealogieprogramma. Tijdens het aanmaken van de output wordt de informatie van die persoon in veel gevallen weergegeven als: <privé> achternaam. Een tweede belangrijk aspect is het vastleggen en verspreiden van persoonlijke informatie, b.v. uitspraken van een rechtbank. Het kan pijnlijk overkomen als je waarschijnlijke informatie met enige stelligheid publiceert waardoor gerelateerde personen een onterecht stempel opgedrukt krijgen.

6. **Respecteer het auteursrecht.**

Als je gebruik maakt van illustraties is het van belang de bron te vernoemen. Problemen zijn te voorkomen als je de eigenaar van de bron om toestemming vraagt om de illustratie te mogen gebruiken. Op internet is veel informatie te vinden over het verjaren van auteursrechtelijk beschermde bronnen.

7. **Deel het resultaat van je genealogisch onderzoek.**

Genealogisch onderzoek wordt door veel personen uitgevoerd. Een belangrijk aspect is de resultaten te delen. Het begint vaak binnen de familie die je deelgenoot maakt van de resultaten van het familieonderzoek en de verhalen die je hebt verzameld. Je bepaald zelf de vorm en aan wie. Mogelijkheden zijn het uitgeven van een boek, publicatie op een (eigen) website, etc. Als je via digitale weg de resultaten beschikbaar stelt bestaat de mogelijkheid om het in een besloten groep te doen, waarvan je zelf de medegebruikers of de mederaadplegers uitnodigt. Een andere manier is om het in een open publicatie te doen, waarbij je op de integriteit van een persoon moet vertrouwen dat deze netjes met de informatie omgaat.